

Bài 8: Bà Triệu

Khởi binh:	<i>organize an army to revolt</i>	Ác nghiệt:	<i>cruel, spiteful</i>
Chí khí:	<i>strong will</i>	Mưu lược:	<i>strategies</i>
Chiêu mộ:	<i>recruit, enlist</i>	Can đảm:	<i>brave</i>

Năm 248, ở quận Cửu Chân có người đàn bà tên là Triệu Thị Chinh khởi binh đánh nhà Ngô. Sử ta chép rằng bà Triệu là người huyện Nông Cống bấy giờ. Thuở nhỏ cha mẹ mất cả, ở với anh là Triệu Quốc Đạt, đến độ 20 tuổi gặp phải người chị dâu ác nghiệt, bà ấy bỏ nhà vào ở trong núi. Bà ấy là một người có sức mạnh, lại có chí khí và lắm mưu

lược. Khi vào ở trong núi chiêu mộ hơn 1.000 tráng sĩ để làm thủ hạ. Người anh thấy thế mới can bà, thì bà bảo rằng:

Bà Triệu đánh nhà Ngô.

Tôi muốn cưỡi cơn gió mạnh, đạp đường sóng dữ, chém cá tròng kình ở bể Đông chứ không thềm bắt chước người đời cúi đầu cong lưng để làm tì thiếp người ta.

Năm 248 vì quan lại nhà Ngô tàn ác, dân gian khổ sở, Triệu Quốc Đạt mới khởi binh đánh quận Cửu Chân. Bà đem quân ra đánh giúp anh; quân sĩ của Triệu Quốc Đạt thấy bà làm tướng có can đảm, bèn tôn lên làm chủ. Khi bà ra trận thì cưỡi voi và mặc áo giáp vàng, được gọi là Nhụy Kiều Tướng Quân.

Thứ Sử Giao Châu là Lục Dận đem quân đi đánh, bà chống nhau với nhà Ngô được năm sáu tháng. Nhưng vì quân ít thế cô, đánh mãi phải thua, bà đem quân chạy đến xã Bồ Điền (nay là xã Phú Điền thuộc huyện Mỹ Hóa) thì tự tử. Bấy giờ mới 23 tuổi.

Trả Lời Câu Hỏi

(Cho các em trả lời những câu hỏi sau.)

1. Bà Triệu tên họ là gì?

---

2. Vì sao bà bỏ nhà vào ở trong núi?

---

3. Khi người anh khuyên can bà, đề tổ chí khí của bà, bà đã nói câu gì?

---

4. Các quân sĩ vì kính nể sự can đảm của bà đã tặng danh hiệu gì cho bà?

---

5. Bà cầm cự với quân nhà Ngô được bao lâu?

—

Ngữ Vựng

(Giúp các em chọn và khoanh tròn các định nghĩa thích hợp với những từ sau.)

1. ...Triệu Thị Chinh **khởi binh** đánh nhà Ngô. Từ “**khởi binh**” có nghĩa là:
  - Chia quân ra đánh.
  - Dấy quân lên để đánh.
  - Rút quân để bảo tồn lực lượng.
2. ...đến độ 20 tuổi gặp phải người chị dâu **ác nghiệt**, bà ấy bỏ nhà vào ở trong núi. Từ “**ác nghiệt**” có nghĩa là:
  - Dễ dãi, thoải mái.
  - Độc ác, khắt khe.
  - Hiền từ, nhân hậu.
3. Bà ấy là một người có sức mạnh, lại có **chí khí** và lắm mưu lược. Từ “**chí khí**” có nghĩa là:
  - Có chí lớn, không chịu khuất phục.
  - Có sức lực mạnh.
  - Mưu mô, xảo quyệt.
4. Bà ấy là một người có sức mạnh, lại có chí khí và lắm **mưu lược**. Từ “**mưu lược**” có nghĩa là:
  - Kế sách, cách tổ chức.
  - Sự thành thật.
  - Sự xảo quyệt.
5. Khi vào ở trong núi **chiêu mộ** hơn 1.000 tráng sĩ để làm thủ hạ. Từ “**chiêu mộ**” có nghĩa là:
  - Đánh đuổi.
  - Mời gọi và tụ tập nhiều người.
  - Sai người đi đánh giặc.
6. Nhưng vì **quân ít thế cô**, đánh mãi phải thua... Từ “**quân ít thế cô**” có nghĩa là:
  - Được nhiều người giúp.
  - Lực lượng yếu, ít người giúp.
  - Có nhiều binh lính.

Thêm Dấu

(Đọc cho các em thêm dấu.)

*Năm 248, ở quan Cửu Chân có người đàn
bà tên là Triệu Thi Chính khôi binh danh
nhà Ngô.*

---

*Bà ấy là một người có sức mạnh, lại có chí
khí và làm mưu lược.*

---

*Khi bà ra trận thì cưỡi voi và mặc áo giáp
vàng, được gọi là Nhụy Kiều Tướng Quân.*

Chính Tả

(Đọc cho các em viết chính tả. Sau đó, cho các em đọc lại từng câu.)

Sửa Lỗi Chính Tả

(Đọc cho các em sửa lỗi chính tả. Cho các em khoanh tròn những chữ sai lỗi chính tả. Sau đó, cho các em viết lại nguyên câu.)

Thuở nhỏ cha mẹ mất cả, ở với anh là Triệu Quốc Đạt, đến độ 20 tuổi gặp phải người chị dâu ác nghiệt, bà ấy bỏ nhà vào ở trong núi. (3 lỗi)

Tôi muốn cưỡi cơn gió mạnh, đạp đường sóng dữ, chém cá trèn kình ở bể Đông chứ không thèm bắc chước người đời cúi đầu cong lưng để làm tì thiếp người ta. (3 lỗi)

Văn Phạm – Câu Phức

Câu phức có một mệnh đề chính được nối với một hoặc nhiều mệnh đề phụ. Để nối các mệnh đề phụ với mệnh đề chính, ta dùng giới từ như: *sau khi, mặc dù, bởi vì, nếu như, khi, trong khi, để, cho nên, v.v.*

Thí dụ 1:

Gia đình ăn cơm xong. Tí phụ giúp thu dọn chén đĩa.

Ta dùng giới từ *sau khi* để biến mệnh đề đầu thành một mệnh đề phụ và nối hai câu này thành một câu phức như sau:

Sau khi gia đình ăn cơm xong, *Tí phụ giúp thu dọn chén đĩa.*

Thí dụ 2:

Cô đã dặn nhiều lần. Tí vẫn quên không mang theo bút vào lớp.

Ta dùng giới từ *mặc dù* để nối hai câu này thành một câu phức như sau:

Mặc dù cô đã dặn nhiều lần, Tí vẫn quên không mang theo bút vào lớp.

Thí dụ 3:

Tí không làm bài. Cô phạt không cho Tí ra chơi.

Ta dùng giới từ *bởi vì* để nối hai câu này thành một câu phức như sau:

Bởi vì Tí không làm bài, Cô phạt không cho Tí ra chơi.

Ta có thể đảo vị trí của các mệnh đề trong những câu phức trên như sau:

Tí phụ giúp thu dọn chén đĩa *sau khi* gia đình ăn cơm xong.

Tí vẫn quên không mang theo bút *mặc dù* cô đã dặn nhiều lần.

Cô phạt không cho Tí ra chơi *bởi vì* Tí không làm bài.

Khi chủ ngữ của các mệnh đề phụ và mệnh đề chính là một, ta có thể loại bỏ chủ ngữ của những mệnh đề phụ.

Thí dụ:

Tí thức dậy. Tí đánh răng, rửa mặt rồi ăn sáng.

Chủ ngữ của hai câu này đều là Tí. Ta có thể loại bỏ chủ ngữ cho mệnh đề phụ như sau:

Sau khi thức dậy, Tí đánh răng, rửa mặt rồi ăn sáng.

Bài Tập – Văn Phạm (Câu Phức)

(Giúp các em nối những câu đơn sau thành một câu phức.)

1. Tôi đi học về. Ông đón tôi tại sân nhà.

---

2. Chúng tôi ngồi xung quanh bếp lửa. Chúng tôi nghe bà kể chuyện cổ tích.

---

3. Bố em rất quý hoa lan. Bố chăm sóc cây lan thật chu đáo.

---

4. Bố đào đất. Mẹ trồng hoa.

---

5. Hiền làm xong bài tập. Hiền coi ti-vi.

Bà Triệu